

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

תקציב המדינה

מה חשוב שתדעו?

מאת: דפנה אבירם-ניצן

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

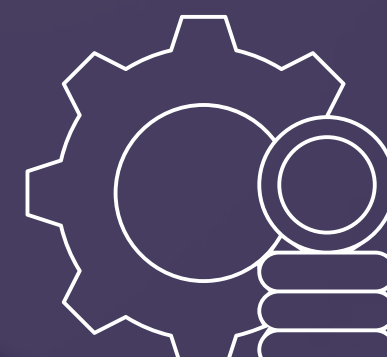

חשוב לדעת: מהו תקציב המדינה?

תקציב המדינה משקף את תכנית העבודה השנתית של הממשלה. הוא כולל צד הוצאות וצד הכנסות.

מסגרות התקציב כוללות את התקרה המותרת לגידול בהוצאות, את יעד הגירעון כאחוז מהתוצר ואת יחס החוב לתוצר.

תקציב המדינה

חשוב לדעת: צד ההוצאות

משקף את סדרי העדיפויות של הממשלה.

מציג את חלוקת המשאבים (=הכסף) שהממשלה מקצה לכל אחד מתחומי השירות לאזרח: ביטחון, חינוך, בריאות, תחבורה ורווחה ועוד.

תקציב המדינה

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

חשוב לדעת: צד ההכנסות

משקף את תחזית גביית המיסים
מהאזרחים ומהעסקים.
מיסים כמו מס הכנסה, מע"מ,
מס חברות ואגרות.

תקציב המדינה

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

חשוב לדעת: מהו גירעון תקציבי?

כשהוצאות הממשלה גבוהות
מההכנסות יש גירעון.
תקציב המדינה מתנהל כמעט תמיד
עם גירעון.

הגירעון ממומן באמצעות גיוס כספים
בשוק ההון (הנפקת אגרות חוב).

תקציב המדינה

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

חשוב לדעת: הצעת התקציב

משרד האוצר אחראי להכנת הצעת התקציב.
הצעת התקציב מוגשת לאישור הממשלה,
ולאחר מכן לאישור הכנסת.
התקציב לא נכנס לתוקף עד שהוא
מאושר סופית בכנסת.

תקציב המדינה

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

חשוב לדעת: מהו הטייס האוטומטי?

התחייבויות קשיחות שנקבעו מראש,
כגון משכורות, קצבאות, החזר חוב,
ריבית והתחייבויות אחרות.

מרבית התקציב מתעדכן כ"טייס אוטומטי",
ולכן מרווח הגמישות לבצע שינויים
בתקציב משנה לשנה נמוך ביותר.

תקציב המדינה

חשוב לדעת: כספים תוספתיים

כספים תוספתיים הם כספים המתווספים לתקציב במהלך השנה, לרוב במסגרת הסכמים פוליטיים לשמירה על יציבות הממשלה או לצרכים דחופים אחרים שלא נצפו מראש.

תקציב המדינה

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

לסינוס:

תקציב המדינה משפיע על היקף
השירותים הציבוריים שהאזרח מקבל
מהמשלה במגוון תחומי החיים.
תקציב מדינה שמנוהל בצורה אחראית,
מסייע לעידוד הצמיחה, שומר על יציבות
כלכלית ומבטיח חלוקה הוגנת של
ההכנסות לטובת שיפור רמת ואיכות
החיים של האזרחים.

תקציב המדינה